

İÇİNDEKİLER

BEŞİNCİ BASKIYA ÖNSÖZ.....	5
ÖNSÖZ.....	7
İÇİNDEKİLER.....	9
KAYNAKÇA.....	21
KISALTMALAR CETVELİ.....	29

BİRİNCİ BÖLÜM GENEL ESASLAR BİRİNCİ KISIM

TÜRK HUKUKUNDA KIYMETLİ EVRAK VE KIYMETLİ EVRAK KAVRAMI

I. TÜRK HUKUKUNDA KIYMETLİ EVRAK.....	31
A. Türk Ticaret Kanunu.....	31
1. Üçüncü Kitapta Yer Alan Hükümler.....	31
2. Diğer Kitaplarda Yer Alan Hükümler.....	34
B. Diğer Kanunlar.....	34
1. Çek Kanunu.....	35
2. Sermaye Piyasası Kanunu.....	35
3. Türk Medeni Kanunu ve Türk Borçlar Kanunu.....	36
4. İcra ve İflas Kanunu.....	37
5. Türk Ceza Kanunu.....	38
II. KIYMETLİ EVRAK KAVRAMI.....	39
A. Tanımı.....	39
B. Unsurları.....	40
1. Senet (Maddi Unsur).....	40
2. Senedin Bir Hak İçermesi (Gayrimaddi Unsur).....	43
3. Hak ile Senedin Bağlanması (<i>Dercedilmesi</i>).....	43
III. KIYMETLİ EVRAKTA SINIRLI SAYI SORUNU.....	45
IV. KIYMETLİ EVRAK TEORİLERİ.....	47

A. Kreasyon Teorisi	47
B. Sözleşme (Akit) Teorisi	48
C. Görünüşe Güven İlkesiyle Birleştirilmiş Sözleşme Teorisi	48

İKİNCİ KISIM

KIYMETLİ EVRAKIN SINIFLANDIRILMASI

I. İÇERDİĞİ HAKKIN TÜRÜNE GÖRE	51
A. Alacak Hakkı İçeren Senetler	51
B. Ortaklık Hakları İçeren Senetler	52
C. Aynı Hak İçeren Senetler	53
II. HAKKIN SENETTEN ÖNCE MEVCUT OLUP OLMADIĞINA GÖRE.....	54
A. Kurucu Kıymetli Evrak	55
B. Açıklayıcı Kıymetli Evrak	55
III. SEBEBE BAĞLI VEYA SEBEPTEN SOYUT OLMASINA GÖRE.....	56
A. Sebep Kavramı	56
B. Sebebe Bağlılık ve Sebepden Soyutluğun Anlamı.....	57
C. Sebebe Bağlı Kıymetli Evrak	58
D. Sebepden Soyut Kıymetli Evrak	58
IV. DEVİR ŞEKLİ BAKIMINDAN KIYMETLİ EVRAK.....	59
A. Nama Yazılı Senetler	59
B. Emre Yazılı Senetler	61
C. Hamile Yazılı Senet	62
V. KAMU GÜVENİNE SAHİP OLMALARINA GÖRE	63
A. Kamu Güvenine Sahip Olmanın Amacı	63
B. Kamu Güvenine Sahip Senetler	64
1. Hamile Yazılı Senetler	64
2. Emre Yazılı Senetler	65

ÜÇÜNCÜ KISIM

KIYMETLİ EVRAKTA DEFİLER

I. GENEL OLARAK.....	67
-----------------------------	-----------

II. KIYMETLİ EVRAKTA DEFİ TÜRLERİ.....	68
A. Nama Yazılı Senetlerde.....	68
B. Hamile ve Emre Yazılı Senetlerde.....	69
1. Yasal Düzenlemeler.....	69
2. Senet Metninden Anlaşılan Defiler.....	70
3. Senedin Geçersizliğine İlişkin Defiler.....	72
4. Şahsi Defiler.....	73

DÖRDÜNCÜ KISIM

KIYMETLİ EVRAKTA TÜR DEĞİŞTİRME İLE ZIYA VE İPTAL

I. KIYMETLİ EVRAKTA TÜR DEĞİŞTİRME	77
II. KIYMETLİ EVRAKIN ZIYAI VE İPTALİ.....	79
A. İptal Davasının Amacı	79
B. Genel ve Özel Düzenlemeler.....	80
C. İptal Davasının Şartları ve Hükümleri	82
1. Şartları	82
2. Hükümleri	84
D. Ödeme Yasağı ve İptal Usulü	86
1. Hamile Yazılı Senetlerde	86
a. Ödeme Yasağı.....	86
b. İptal Usulü	87
2. Nama Yazılı Senetlerde.....	88
a. Genel Esaslar	88
b. Çeşitli Nama Yazılı Senet Hakkında Öngörülen Özel Hükümler.....	88
c. Basit İptal Usulü.....	89
d. Mahkeme Kararı Olmaksızın Ödeme.....	89
3. Poliçede.....	90
a. Ödeme Yasağı.....	90
b. İptal Usulü	90
4. Makbuz Senedi ve Varantta	92

İKİNCİ BÖLÜM
KAMBİYO SENETLERİ
BİRİNCİ KISIM
GENEL ESASLAR

I.	KAMBİYO SENETLERİNİN ORTAK ÖZELLİKLERİ.....	93
II.	KAMBİYO SENETLERİ VE TEMEL BORÇ İLİŞKİSİ	95

İKİNCİ KISIM
POLİÇE

I.	GENEL OLARAK.....	97
II.	HUKUKÎ NİTELİĞİ.....	99
III.	İKTİSADİ FONKSİYONU	101
IV.	POLİÇENİN UNSURLARI.....	103
	A. Zorunlu Unsurlar.....	103
	1. Polİçe Kelimesi	103
	2. Belirli Bir Bedelin Ödenmesi Hususunda Kayıtsız Şartsız Havale	104
	3. Ödeyecek Olan Kişinin "Muhatabın" Adı.....	106
	4. Ödeme Yeri.....	107
	5. Kime veya Kimin Emrine Ödenecek ise Onun Adı (Lehtar)	108
	6. Düzenleme Tarihi ve Yeri	110
	a. Düzenleme Tarihi.....	110
	b. Düzenleme Yeri	112
	7. Düzenleyenin İmzası.....	113
	B. İhtiyari Unsurlar	116
	1. TTK'de Bahsedilen İhtiyari Kayıtlar	116
	2. Kanunda Bahsedilmeyen İhtiyari Kayıtlar.....	117
	C. Damga Pulu.....	118
V.	POLİÇENİN UNSURLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	118
	A. Genel Olarak.....	118
	B. Poliçenin Şekil Şartlarının Senedin Lehtara Verildiği Anda Tamamlanmaması	120
	1. Açık Poliçe	121

2. Eksik Poliçe.....	124
VI. POLİÇEDE TEMSİL	126
A. Genel Olarak Kambiyo Senetlerinde Temsil	126
B. Senedin Yetkisiz Temsilci Eliyle Düzenlenmiş Olması	128
VII. POLİÇEYİ DÜZENLEYEN KİŞİNİN (KEŞİDECİNİN) SORUMLULUĞU	131
VIII. POLİÇENİN DEVREDİLMESİ (CİRO).....	132
A. Cironun Hukukî Niteliği	133
B. Cironun Şekli.....	134
C. Ciroda Kişiler	138
D. Cironun Yapılabileceği Süre.....	139
E. Cironun Türleri	141
1. Cironun Yapıldığı Şahsın Belli Olup Olmamasına Göre.....	141
a. Tam Ciro.....	142
b. Beyaz Ciro.....	142
2. Cironun Yapılma Amacına Göre	143
a. Temlik (Devir) Ciro.....	143
aa. Temlik (Devir) Fonksiyonu.....	144
bb. Teşhis Fonksiyonu	144
cc. Garanti (Teminat) Fonksiyonu	148
b. Tahsil Ciro.....	149
aa. Yapılma Usulü.....	150
bb. Tahsil Cirounun Hükümleri	151
c. Rehin Ciro.....	153
aa. Yapılma Usulü.....	154
bb. Rehin Cirounun Hükümleri.....	155
IX. POLİÇENİN KABUL EDİLMESİ	157
A. Kabule Arz.....	158
1. Kabule Arzın Yeri ve Zamanı	158
2. Kabule Arzın Mecburi Olduğu Hâller	160
3. Kabule Arz Eden Kişi	161
B. Poliçenin Kabul Edilmesi.....	162
1. Kabulün Şekli	162

2. Kabul Edecek Olan Kişi	163
3. Kabul Beyanının Çizilmesi	164
C. Poliçenin Kabul Edilmesinin veya Kabul Edilmemesinin Hukukî Sonuçları.....	164
1. Senedin Kabul Edilmesi.....	164
2. Senedin Kabul Edilmemesi.....	165
3. Kısmen Kabul Kısmen Ret Hâli	166
X. POLİÇE KEFALETİ (AVAL)	167
A. Avalin Hukukî Niteliği ve Kefalet Sözleşmesinden Farkları.....	167
B. Avalin Şekli.....	169
C. Aval Verebilecek Olan Kişiler	170
D. Lehine Aval Verilebilecek Olan Kişiler.....	171
E. Aval Veren Kişinin Sorumluluğu.....	171
F. Ödeme Yapan Avalistin Durumu.....	173
XI. POLİÇENİN ÖDENMESİ.....	174
A. Vade.....	175
1. Vadenin Türleri	176
a. Belirli Bir Günde Ödenecek Vadeli Poliçe	176
b. Keşide Tarihinden Belli Süre Sonra Gelen Vadeli Poliçe	177
c. Görüldüğünde Ödenecek Vadeli Poliçe.....	177
d. Görüldükten Belli Süre Sonra Ödenecek Vadeli Poliçe	177
2. Vadenin Özellikleri.....	178
a. Ödeme Günü ve Vade Günü	178
b. Vade Zorunlu Şekli Bir Unsur Değildir	179
c. Vade Tarihinin Yorumlanarak Tespit Edilmesi Mümkündür	179
3. Sürelerin Hesabı.....	179
B. Ödeme	181
1. Poliçenin İbrazı.....	181
a. İbrazın Süresi	182
b. İbrazın Konusu.....	183
c. İbraz Yeri	183
d. İbrazı Kimin Yapacağı	184

e. İbrahim Kime Yapılacağı.....	185
f. İbrahim Sonuçları	185
2. Poliçenin Ödenmesi.....	186
a. Tam Ödeme	186
b. Kısmi Ödeme	187
c. Vadeden Önce Ödeme.....	188
d. Yabancı Para Üzerinden Borç İçeren Poliçenin Ödenmesi	188
e. Poliçe Bedelinin Tevdi Edilmesi.....	189
XII. POLİÇEDE BAŞVURMA (MÜRACAAT) HAKKI	190
A. Başvuru Borçluları.....	191
B. Başvurma Hakkını Doğuran Sebepler	192
1. Genel Olarak.....	192
2. Vadeden Önce Başvuru Hakkını Doğuran Sebepler	192
a. Kabulden Kaçınılmış Olması.....	193
b. Muhatabın İflası, Ödemelerini Tatili ya da Hakkındaki İcra Takibinin Semeresiz Kalması.....	193
c. Kabul İçin Arz Edilmesi Yasaklanmış Poliçenin Düzenleyenin İflası.....	194
C. Başvurma Hakkının Şekli Koşulu: Protesto.....	195
1. Protesto Düzenlemeye Yetkili Mercii.....	195
2. Protesto Türleri	195
a. Kabul Etmeme Protestosu.....	195
b. Ödememe Protestosu	196
3. Protestonun İçeriği	197
4. Protesto Çekilmesini Gerektirmeyen Hâller	198
a. Protestodan İradi Muafiyet.....	198
b. Protestodan Kanuni Muafiyet Hâlleri.....	199
c. Mücbir Sebeplerin Vadeden İtibaren Otuz Günden Fazla Sürmüş Olması	200
D. İhbar	200
E. Başvurma Hakkının Kullanımı	201
1. Teselsül.....	201
2. Başvurma Hakkının Kapsamı	202
3. Başvuru Evrakının ve Makbuzun Verilmesi.....	203

4. Retret	203
F. Başvurma Hakkının Düşmesi	203
XIII. POLİÇEDE SEBEPSİZ ZENGİNLEŞME	204
XIV. POLİÇEDE KARŞILIĞIN İNTİKALİ	206
XV. POLİÇEDE ARAYA GİRME	207
A. Genel Esaslar	207
B. Araya Girme Suretiyle Kabul	208
C. Araya Girme Suretiyle Ödeme	210
XVI. POLİÇEDE SURET VE NÜSHA	211
A. Poliçede Suret	211
B. Poliçe Nüshaları	212
XVII. SENET METNİNDEKİ DEĞİŞİKLİKLER	213
XVIII. POLİÇEDE ZAMANAŞIMI	213

ÜÇÜNCÜ KISIM

BONO (EMRE YAZILI SENET)

I. BONONUN KANUNDA DÜZENLENİŞ TARZI	215
II. BONONUN UYGULAMADA İŞLEYİŞ TARZI	216
III. BONONUN UNSURLARI	218
A. Genel Olarak	218
B. Münferit Unsurlar	219
1. Bono ya da Emre Yazılı Senet İbaresini	219
2. Kayıtsız ve Şartsız Belirli Bir Bedeli Ödemek Vaadi	221
3. Vade	222
4. Lehtar	225
5. Düzenleme Yeri	226
6. Ödeme Yeri	226
7. Düzenleme Tarihi	227
8. Düzenleyenin İmzası	227
IV. BONONUN UNSURLARINDAKİ EKSİKLİKLERİN SONUÇLARI	227
A. Genel Sonuç	227
B. Özel Sonuç: Emre Yazılı Ödeme Vaadi	228

V. BONOYA UYGULANACAK HÜKÜMLER	229
VI. BONODA BEDELSİZLİK	230
A. Bedelsizlik İddiası.....	231
B. Bedelsizliğin İleriye Sürülmesi	231
C. Bedelsizliğin İspatı	234

DÖRDÜNCÜ KISIM

KAMBİYO SENETLERİNE BENZEYEN SENETLER VE CİROSU KABİL OLAN DİĞER SENETLER

I. KAMBİYO SENETLERİNE BENZEYEN SENETLER.....	237
II. CİROSU KABİL OLAN DİĞER SENETLER.....	237

BEŞİNCİ KISIM

ÇEK

I. GİRİŞ	239
II. TÜRK MEVZUATI BAKIMINDAN ÇEK KURUMU	240
III. ÇEK KURUMU VE ÇEKİN ZORUNLU UNSURLARI	241
A. Çek Kavramı.....	241
B. Hukukî Niteliği.....	242
C. Çekin Unsurları.....	243
1. TTK Bakımından.....	243
a. Çek Kelimesi	243
b. Kayıtsız ve Şartsız Belirli Bir Bedelin Ödenmesi İçin Havale.....	243
c. Ödeyecek Kişinin, “Muhatabın” Ticaret Unvanı	244
d. Ödeme Yeri	244
e. Düzenlenme Tarihi ve Yeri.....	245
f. Düzenleyenin İmzası	248
g. Banka Tarafından Verilen Seri Numarası.....	248
h. Karekod	249
2. Çek Kanunu Bakımından	250
D. Çekin Düzenlenme Koşulları	251
1. Karşılık	251

2. Çek Anlaşması.....	252
3. Çek Üzerindeki Kayıtların Niteliği.....	254
a. Zorunlu Kayıtlar.....	254
b. İhtiyari Kayıtlar	255
c. Yasak Kayıtlar.....	255
d. Çekin Temsilci Aracılığıyla Düzenlenmesi.....	255
E. Çek Türleri.....	255
1. Devir Usulüne Göre Çek Türleri: Nama-Emre-Hamile Çek	255
2. Özel Ödenme Usulü Öngörülen Çekler	256
a. Teyitli ve Vizeli Çek.....	256
b. Çizgili Çek.....	257
c. Kartlı Çek	258
d. Mahsup Çeki/Hesaba Geçirilmek Üzere Düzenlenen Çek.....	259
aa. Genel Olarak	259
bb. Hamilin Hakları.....	259
3. Özel Tür Çekler.....	260
a. Banka Çeki	260
b. Seyahat Çekleri.....	260
c. Posta Çekleri	261
F. Sahte veya Tahrif Edilmiş Çek.....	262
G. Çekin Devri.....	262
1. Genel Olarak.....	262
2. Çekin Ciroosu.....	263
a. Genel Olarak	263
b. Çekte Cironun Yapılabileceği Süre ve Gecikmiş Ciro.....	266
c. Muhataba Yapılan Ciro	267
d. Hamile Yazılı Çekin Ciroosu	268
H. Çekte Aval	268
I. Çekte Kabul Yasağı.....	270
İ. Çekte Sürelerin Hesaplanması ve Mücbir Sebep.....	271
1. Sürelerin Hesaplanması	271
2. Mücbir Sebep.....	272
J. Çekin Ödenmesi.....	274

1. İbraz Yeri.....	275
a. Muhatap Banka	275
b. Takas Odası.....	276
2. İbraz Süreleri	277
a. Genel Olarak	277
b. Kanuni İbraz Süreleri	279
3. Çekin Karşılığının Ödenmesi.....	280
a. Muhatap Bankanın İnceleme Yükümlülüğü	280
b. Nakden Ödeme	282
c. Hesaben Ödeme	283
d. Kısmi Ödeme	283
4. Çekin Ödenmemesi	285
5. Hamilin Başvuru Hakları	286
6. Sorumluluk	287
a. Bankanın Sorumluluğu	287
aa. Bankanın Karşılıksız Çıkan Çek Yapraklarından Sorumluluğu	287
bb. Bankanın Hesapta Karşılık Bulunmasına Rağmen Ödeme Yapmaması.....	290
b. Keşidecinin Karşılıksız Çekten Dolayı Cezaî Sorumluluğu.....	291
aa. Karşılıksız Çekin Suç Sayılmasının Kısa Tarihçesi	291
bb. Karşılıksız Çek Suçunun Uygulanabilmesinin Şartları.....	292
aaa. Çekin Şeklen Geçerli Olması	292
bbb. Süresinde ve Doğru Yerde İbraz Edilmesi	292
ccc. İbraz Edildiği Anda Hesapta Kısmen veya Tamamen Karşılığı Olmadığı için Ödenememesi	293
ddd. Çekin Karşılıksız Çıktığının Usulüne Uygun Şekilde Tespit Edilmesi	293
eee. Hamilin Şikâyet Etmesi.....	294
cc. Karşılıksız Çek Keşide Etmenin Cezası.....	294
dd. Etkin Pişmanlık	295
K. Cayma	296
L. Nüsha	296

M. Zamanaşımı	297
N. Uygulanacak Hükümler	298
O. Kanunlar İhtilafı.....	299

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

MAKBUZ SENEDİ VE VARANT

I. GENEL OLARAK.....	301
II. MAKBUZ SENEDİ VE VARANTIN İŞLEYİŞ ESASLARI.....	301
III. MAKBUZ SENEDİ VE VARANTIN ŞEKLİ	301
IV. MAKBUZ SENEDİ VE VARANTIN DEVRİ	303
V. MAKBUZ SENEDİ VE VARANTA KONU EDİLEN EŞYA ÜZERİNDEKİ TASARRUFLAR.....	304
VI. VARANT HAMİLİNİN SENEDE DAYALI HAKLARI.....	305
A. Eşyayı Sattırma Hakkı.....	305
B. Başvurma Hakkı	305
C. Sigorta Bedelinden Yararlanma Hakkı	306
VII. ZAMANAŞIMI.....	306
VIII. MAKBUZ SENEDİ VE VARANTIN ZİYAI.....	306

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

PRATİK ÇALIŞMA VE TEST SORULARI

I. PRATİK ÇALIŞMALAR.....	309
II. TEST SORULARI.....	331
III. DOĞRU-YANLIŞ ÖNERMELER.....	333